

REDACȚIA:

și
ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concure, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit Administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI:
PENTRUAUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 266.

Cariererele.

Stau părinții cuprinși de gânduri grele, în fața anului școlar ce urmează. Anul rău îi încătușează deoparte, iar de alta parte nesiguranța carierelor.

Faptul, că un an rău e în stare să ne țină în loc e dovadă, ce săraci suntem. Peste pânea cea de toate zilele nici o agoniseală de capital.

Să nu ne mirăm de aceasta. Ne-am ales tot carieri intelectuale puțin productive, preoți și învățători, puțini avocați și medici. Mai departe însă n'am mers, cel puțin în măsuri de luat în socotință, căci tehnica și arta stăteau prea sus, iar comerțul și industria prea jos, în ochii părinților neorientați asupra procesului de civilizațiune ce se desfășură.

Preoția și dascălia sunt carieri ideale, pentru cei aleși, cari răvarsă lumină și căldură în popor. Dar pe lângă acești apostoli fiecare popor trebuie să-și aibă pe muncitorii săi productivi, cari îl îmbogățesc și-l fac tare.

Bunăstarea preoției și a învățătorimeii atarnă dela bunăstarea societății păstorită și luminată de ea, dreptaceea nu este indiferent pentru preot și învățător; chiar și din acest punct de vedere educația tinerimeii.

Exemplele explică mai bine. Boemia acum sunt 25—30 ani să sbătească în luptele sociale. Preoțimea și învățătorimea își împlinesc rolul ei apostolesc și lumea trăia din însuflețirea națională platonice, întocmai cași noi acum. S'a ivit însă un curent nou. Spre a fi tu spre folos neamului tău ocupă toate carierele productive, își ziseră cehii. Și în scurtă vreme Boemia deveni prima țară industrială, — iar astăzi Boemia să numește vistieria (Schatzkammer) Austriei.

Societatea astfel îmbogățită prin carieri productive, prin industrie, comerț etc., susține instituțiuni culturale neîntrecute în centrul apusului cult. Au milioane pentru teatre, muzee, școli de toate categoriile, răsărite ca un Phoenix pe pământul altfel steril al Boemiei. Talentele au teren în sânul poporului lor și-l ridică pe acela.

În fața acestui tablou, noi cu asociațiunile noastre suntem ca o cenușotcă și zi de zi pierdem

din putere prin trecerea talentelor acolo, unde și află teren de afirmare.

Este vremea să rupem odată cu prejudeciile trecutului față de industrie și comerț. Căci dacă în Franța cea cultă poate ajunge un industriaș de președinte al republicii, atunci ce dehoneștător lucru este a fi industriaș? Ori doar nu sunt mai mari boeri fabricanții, făcuți din industriași, decât proprietarii decrepiți de pe la noi? Las' că noi nici proprietate n'avem.

Prezint aici două cazuri spre a caracteriza pe omul vechiu al prejudețiilor și pe omul nou al progresului. Ambele cazuri întâmplător mi-au obvenit deodată.

Primul caz e următorul: Un preot care poartă la inimă soarta credincioșilor săi, îmi vine să-i fac rost de primire în preparandie, pentru un băiat din sat, bun cântăreț și isteț din cale afară. După ce-i spun că nu să poate, fără 4 clase medii, îi dau sfatul să-i recomande o măestrie. »Nu vrea« îmi răspunde fratele preot, căci măestri avem noi destui în sat, apoi ar vrea să fie ceva mai mult. »Adă-l dar la tipografie, să-l facem tipograf« îi zisei. »Asta da« fu răspunsul. Pentru ce? pentru că vezi doamne în tipografie lucră cu carte și nu cu ciocanul. Pentru băiatul de țaran, care n'a văzut bine altă muncă afară de mămăliga, ciocanul e degradator. Poeții zic la aceasta că-i viță de împărat; eu sunt însă de altă părere și anume: că divul Traian nu va fi adus tot fiii de împărați în legiunile sale, ci de, ceva și din vulgul cu deviza panem et circenses, atât de celebră pe forurile romane.

Și pe când băiatul de țaran refuză ciocanul îmi vine un amic, doctor în medicină, unul dintre cei mai bine situați întră intelectualii noștri din comitatul Arad. Nu înțeleg aici situația profesiunii sale, ci situația averilor sale imobile. Cu un cuvânt om bogat. Acest prieten are un băiat altfel bun, dar nu vrea să învețe. Tatăl i-a propus apoi o măestrie și băiatul a primit cu plăcere propunerea. Tata și fiul ar fi dar înțeleși, dar nu se împacă mama și frații cu planul. Scriitorul acestor șire stăruie pentru plan și sfârșitul e, că micul doctoraș lucră acum cu ciocanul într'un atelier de mașinarie de pârăe ambosul sub mâna lui, drept dovadă, că nu viță de împărat e pricina fuduliei noastre,

ci lipsa de cultură. Iată românul cu cultură, doctorul binecuvântat cu stare bună, nu să rușinează a-și da copilul la măiestrie, până când țăranului incult măiestria e rușine.

Va să zică în cultură este pricina înapoierii noastre, căci ea privește munca ca și un blăstăm pe om. Uite unde e omul cult cearcă acea muncă care-i este potrivită, căci fiecare muncă, este o binecuvântare a omului, ia nobilitează pe om în raport cu semenii săi și-i dă fericirea de a ști prețuri binele câștigat întru sudoarea feței sale.

Este timpul suprem ca preoțimea și învățătorimea să lucreze sistematic întru îndemnarea părinților de a-și trece copii prin școală și apoi să-i dea pe toate carierele vieții sociale, căci altfel precum industria și comerțul ne-a scos din orașele mai mari, încât pe aici abia mai suntem în alte slujbi decât măturători de străzi pe dinaintea pragului industriaișilor și comercianților străini de noi; întocmai astfel vom fi azi mâne scoși și din orașelele provinciale și apoi de, vine rândul la sate, căci legea firei este, ca cultura să absoarbă toată incultura, câtă-i stă în cale. Dela aceasta transformare a societății noastre atârână de a fi ori și nu mai fi pe pământul nostru strămoșesc.

Evoluțiunea și depravațiionismul.

— Urmare: —

Dacă separăm rațiunea de influența voinței și voința de cea a rațiunei privindu-le după firea lor curat metafizică, constatăm, că voința este o forță oarbă organică, care așteaptă impulsul rațiunei; pe când cea din urmă după menirea ei are un rol dictatoric. Precum voința nu poate înțelege, ci noi cu ajutorul inteligenței o resimțim din motiunile ei, nici rațiunea nu poate voi, ci numai calculă. Aplicând aceste cunoștinți metafizice la problemul misiunii, ca oleiul pe apă se ridică adevărul, că delat de judecarea mijloacelor depinde și alegerea lor.

Psihologia empirică ne dovedește că ori ce eroare preiese din acțiuni neprecugetate sau rău cumpenite, pentru că voința subiectivă ori anticipează obiectivul calcul rațional, ori rațiunea nefiind adentă situației nu poate afla adevărul. Deși în viață nu suntem în stare să analizăm deciziunile după prioritatea funcțiilor fundamentale și nu ne putem da samă totdeauna, care din ambele a premers și eară a succedat în acțiune, pentru că ele se părăndă cu așa fel de celeritate, încât ni-se pare, că concad de odată; totuși din tonul conștiinței remușcătoare deducem prea clar, că la ori ce greșală sau păcat totdeauna rațiunea n'a fost la culmea chemării. Acest adevăr află confirmarea sa în unul din cele mai autoritative sentințe, la care avem drept a ne provoca. Iisus Hristos zice: „Luminătorul corpului este ochiul; de este ochiul tău curat, tot

corpul tău este luminat; de aceea caută că lumina din tine să nu fie întunerec (Luca 11. 35, 36). Deci dacă lumina din tine este întunerec, întunerecul cât de mare va fi (Mat. 6. 23).

Pătrunderea explicativă în profunditatea de înțeles al acestui citat invocat ne conduce la cunoștința că voința, ca o forță metafizică a conservării în sine privită este o energie oarbă, care fără de cunoștința de cauză cooptează numai instructiv după impresia senzorică transmisă la organul central în sine mecanic cele spre buna stare fizică, fără să-și deie obiectiv sama, dacă cele cooptate sunt sau nu priincioase misiunii spirituale, pentru care ea asigură mare pricepere. Rațiunea dacă este în stare a cunoaște mijloacele spre adevărata misiune și dacă poate predomni carba voință, aprobată numai atunci motivele coerente cu ideile frumos și plăcut când aceste idei convin cu idee „bine”. Îndată ce e prea slabă, a se ține la culmea chemării, se supune oarbei voinței, care nu caută binele ci numai „frumosul și plăcutul” după impresia senzorică. Vorbind cu citatul de sus, dacă rațiunea nu dă lumina a cunoaște, ce este bine și rău, voința oarbă cu atata mai puțin.

Reasumând relevările aduse despre criteriile senzualității constat, că ea este o idealitate denaturală prin desbinarea ideilor „frumos și plăcut” de ideea bine, fără de care aceste sunt lipsite de preț etic.

De oarece aceasta gravitare nu este condusă de raționala considerare și apreciere ale acelor mijloace, cari stau în raport armonic cu misiunea spirituală, și nu se pune în cumpănă, dacă obiectele aspirate o promovează sau nu, ci se motivează numai de voința fizică, de aceea subiectul luând în privire numai ceea ce vine voinței motivate, nu însă și ceea ce după de judecarea rațională etică și liberă de motivațiunea senzuală este bun și etic, senzualitatea se poate numi o idealitate subiectivă.

Dară fiindcă idealitatea adevărată este o gravitare intelectual-morală spre ideea frumos și plăcut, cari la o concepție și alegere sănătoasă trebuie să fie coincidente cu ideea bine, deosebirea între idealitate și senzualitate stă în cea mai apropiată analogie cu deosebirea între bine și rău și după citatul lui Iisus Hristos cu lumina și întunericul. O vedere paralelă ni-se prezintă în dualismul etic din religia Perzilor reformată de Zoroaster sub principiile Ormuz și Oriman, cari în Părzismul vechiu privia mai mult niște forțe cosmologice. Deasemenea concretizează și Plato aceste două poluri de oscilație etică prin admiterea principiului bun și rău. Acest problem, a cărui soluție a preocupat geniul speculativ a întreg neamului omenesc, află și la marele ascet Gautama Buda deplină apreciere și cuvenită atenție. Subsunând toate inconveniențele, ce tulbură, fericirea vieții, sub noțiunea de suferință, el caută cauzele ei metafizice, pe cari le află în lipirea omului de cele pământesti și într'un dor insetat după existență materială, ceea ce admite și Iisus Hristos în maxima sa „cel ce caută sufletul

său, îl perde". După etica filozofică a lui Buda suferința fizică și etică se delatură prin stărpirea poftelor, eară aceasta din urmă prin credința bună, prin hotărâre înțeleaptă, prin cuvenită vorbă, faptă, viețuire, stăruință, prin gândire și meditare adevărată. Cauza fundamentală, din care răsare și lipirea omului de cele pământești, Buda o află în neștiința despre aceea ce e de dorit și ce nu e de dorit. *Niroana*, paralelă cu paradisul nostru, după doctrina budhistă înseamnă totala negoțiune a poftelor și a suferinței. Cine a ajuns-o a biruit moartea și strălucește ca un soare. Înțeleptul fiind mântuit de poftele și consecuția și de suferințele pământești se stânge ca o lumină. Ceeace acest mare filozof etic desvălește pe cale metafizică, Iisus Hristos ilustrează la predica pe munte în fericirile sale, cari încă ne recomandă abnegațiunea sau negațiunea conștiinței individuale hiperafectate; eară cu deosebire accentuează acest adevăr, când zice: „Cel ce vrea să vină după mine, să se lapede de sine“, adecă cel ce vrea să se avânte la imperiul etic al vieții spirituale, acela să-și lapede pornirile corpului senzual, cari la prea mare putere robesc și întunecă inteligența, când e vorba a deosebi între bine și rău. Dintre citatele patristice aduc pe unele din rugăciunile menite pentru sf. taină a botezului: Înșuți și pe făptura ta aceasta primește-o în împărăția ta cea cerească, deschide-i ochii minții, ca să strălucească întru el lumina evangheliei tale... Și îl umple de puterea sfântului; duh spre unirea cu Hristosul tău, ca să nu mai fie de acuma fiul trupului ci fiu al împărăției tale.

Reasumând în mod esențial relevările aduse și privindu-le în prisma citatului evanghelic invocat, rezultă concluzia, că la toate dispozițiile și întrecerile senzuale numai inteligența¹⁾ este vinovată, pentrucă neținând voința motivată în frâu dă pornirilor animice prea multă voie slobodă.

V. Simiyanoschi.

Dela Jafa la Ierusalim.

Călătorie de Dr. Badea Cireșeanu.

— Urmare —

Iată o cetate cântată de marii poeți ai lumii și în deosebi de ai orientului, din vechimea cea mai adâncă și până astăzi! Iată orașul a căruia vechime se perde în noaptea timpurilor și asupra căruia învățații lumii își fac o fală când vorbesc despre el! Din timpuri bătrâne și până acum, aleargă neamurile să vadă cetatea minunată în care s'au făcut atâtea fapte mari. Nici un oraș de pe pământ, nu i-se potrivește în bogăția faptelor istorice și a minunilor sfinte săvârșite întru însul. Păgânii și în deosebi creștinii, toți respectă această sfântă cetate și rămân tăcuți când intră pe porțile ei. Din cele 4 colțuri ale pământului, astăzi ca și în vechime, vine lumea să vadă unde a domnit David, Solomon și atâtea figuri mărețe ale lui Israil. Fie cine dorește să vadă pământul despre care grăiră

¹⁾ Mat. 15. 14.

profesorii în cărțile lor, și să se închine cu o sfântă pietate în acele locuri pe unde a umblat Răscumpărătorul lumii cu ai lui sfinți apostoli.

Pentru marea însemnătate a Ierusalimului, voi arată aci în scurt Istoria lui, împrejurările prin cari a trecut, cum și starea în care eu l'am văzut. El fiind unul din orașele cele mai vechi ale lumii, se cuvine a grăi istoricește cele ce sunt de folos pentru tot omul. Dacă despre unele cetăți de mică însemnătate, se scrie și se vorbește cu prisosință, cu atât mai vartos se cuvine aceasta față de orașul sfânt, de unde a isvorât lumina mântuirii.

1) *Salimul*. În cartea I-a a lui Moise cap. 14 v. 18 cetim aceste cuvinte: „Și Melchisedec regele Salimului aduse (lui Avraam) pâine și vin, și el (Melchisedec) eră preot Dumnezeului celui prea înalt“ apoi în psalmul 76, v. 3 să arată că „a fost în Salim cortul său“ (al lui Iehova) și „în Sion locuința sa“. Apostolul Pavel cătră Evrei cap. 7 v. 1, zice că „Melchisedec, regele Salimului, preotul lui Dumnezeu celui Prea înalt, a întâmpinat pe Avraam... și l'a binecuvântat; căruia Avraam i-a dat zeciuială din toate“. Cum vedem, chiar pe timpul patriarhului Avraam, eră în Palestina o cetate cu numele „*Salimul*“ unde domnea Melchisedec preotul lui Dumnezeu, sau mai bine zis, unde domnea regele preot. Iosif Flaviu (Ant I, 30, 2) crede că Salimul lui Melchisedec, ar fi Ierusalimul de mai târziu; iar alți sriitori se îndoesc de adevărul afirmării lui Iosif. Cu toate acestea nu se poate șterge în nici o împrejurare vechimea adâncă a sfintei cetăți, ori cari ar fi păreri învățaților. Ea eră de mult timp reședința lebusiților, pe cari îi bătă regele David, și le răpl această cetate.

2) *Numirea de „Ierusalim“* o purtă acest oraș chiar și pe timpul lui Iosua, adică cu vr'o 600 de ani înainte de timpul lui David, căci iată ce cetim în cartea Iosua cap. 10 v. 1: „Și dacă auzi Adoni-Telec, regele Ierusalimului că Iosua a luat Aiul și i-a nimicit... tremură foarte“.

Cetatea aceasta eră așezată tot pe locul unde este și astăzi, adecă la întâlnirea munților Efraim și Iuda, pe un platou frumos plecat în câțva spre mează zi¹⁾. Această movilă muntoasă este încungiurată de 3 părți de văi adânci și anume: la răsărit de valea sau pârăul Chidron zisă și valea lui Iosafat, iar la mează zi și apus, de valea Hinom. Numai la nord vest stă în legătură cu munții Iuda.

Foarte frumos trebuie să fi fost acest platou în timpurile străvechi. Asupra lui domnea o nesfârșită liniște, de unde și-a luat numirea de „localitate pașnică“, căci cuvântul ebraic „Ierusalimul“ este compus din popor, ori casă, localitate, și pace. Pentru forma strategică a platoului, din cauza văilor ce îl încungiură, vechii locuitori să așezară asupra lui, zidiră cetate cu întăriri și de aci eși Ierusalimul, cetatea cea strălucită din timpurile lui David și Solomon.

3) *Ierusalimul în culmea frumuseței*. David (an. 1040—1001 a. Chr.) stabilindu-se ca rege în cetatea Hebron și de aci pornind lupta în contra seminațiilor vecine apoi în contra lebuseilor așezați în munții Iudeei, învinse pe toți dușmanii lui, cuceri cetatea lebuseilor ce se numea „Ierusalimul“ și își făcu aci capitala țării sale. El își dădu mare silință ca cetatea cucerită să fie neîntrecută prin întăriri și edificii.

¹⁾ Ierusalimul acum ca și în vechime se află pe două piscuri muntoase Moria la nord și Sionul la sud, despărțite printr'o vale adâncă. Simon Macabeul a umplut această vale în cât de atunci se vede peste tot un platou întins

Aci strămută David cortul mărturiei și puse într'ansul chivotul legii, adus din cetatea Chiriat Iearim, cu următoarea solemnitate: „Și David dăntuea (a jucă) din toate puterile lui înaintea lui Iehova (înaintea chivotului), și David eră încins cu efod de in subțire. Așa aduse David și toată casa lui Israil chivotul lui Iehova în strigări de bucuriei și în sunetul trâmbițelor¹⁾ De aci înțelegem că David a adus chivotul în Ierusalim cu toată solemnitatea religioasă, iar el dăntuea cu pietate înaintea sfântului sieri în cântece de instrumente ca acestea: citare, harpe, timpane, fluere și cimbale²⁾. „Și când intră chivotul lui Iehova în cetatea lui David, Mical fiica lui Saul, se uită pe fereastră și văzu pe regele David săltând și dăntuind înaintea lui Iehova și ea îl disprețu în inima ei³⁾... Și zise David către Mical: dăntuit'am înaintea lui Iehova care m'a ales (rege) mai mult de cât pe părintele tău... și voi dăntui înaintea lui Iehova⁴⁾.”

De aci înainte Ierusalimul fu numit „cetatea lui David⁵⁾” sau din cauza cortului mărturiei se cheamă și „cetatea sfântă” iar în inscripțiunile cuneate fu numit Ursalima; la Greci la Romani Hiero solia; la Arabi El Kodes. În psalmi și în alte scrieri se cheamă de obicei „cetatea Sionului” căci e zidită pe vârful muntos numit „Rionul” și în înțelesul mai întins al cuvântului se zice și numai „Sionul” înțelegându-se cetatea.

David, bărbatul luminei, al poeziei sfinte, al simțurilor religioase și viteazul timpului făcū din Ierusalim, centrul culturii, al artelor frumoase, al muzicii și al liniștii pioase. Pentru aceea el dărămă zidurile slabe ale lebuseilor, cari împrejmueau orașul și făcū alte ziduri de peatră în locul lor,⁶⁾ apoi își făcū un mare palat în partea de sud-vest, unde se află acum arsenalul și postul polițienesc, lângă „poarta lui David” sau a „Sionului”, Planurile de infrumusețare și de întărire a cetății, le continuă urmașul și fiul său Solomon (an. 1001—962 a. Ch.); cel mai strălucit rege al Ierusalimului. Acesta termină zidurile împrejmuitoare ale cetății, făcū lui Iehova marele templu pe locul pregătit de tatăl său, și asemenea lui David, mai zidi și alte clădiri mărețe în capitala sa.

(Va urma)

CRONICA.

Înmormântarea Patriarhului Brancovici s'a făcut Duminică, în 4 l. c. n., cu solemnitate mare. A participat lume foarte multă. Telegramme de condolențe au sosit la Carloveț foarte multe, din toate părțile. A condolat și principele Nichita al Muntenegrului, membrii familiei noastre domnitoare, apoi ministrul comun de externe, baronul Aehrenthal, Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit al nostru Ioan Mețianu. Preasfințitul Episcop al Aradului Ioan I. Papp, și alții,

Caz de moarte. În Abbazia a decedat Vineri, Arhiepiscopul și Mitropolitul gr. ortodox din Boznia, Nicolau Mandici, în urma unui atac de apoplexie. Eră de 67 ani.

¹⁾ Samuel cap. 6 v. 14—15.

²⁾ Samuel cap. 6 v. 5.

³⁾ Samuel cap. 6 v. 16.

⁴⁾ Samuel cap. 6 v. 21.

⁵⁾ Samuel cap. 6 v. 16.

⁶⁾ Din aceste ziduri ale lui David au mai rămas în partea de răsărit a cetății în zidurile prefăcute mai târziu, vreo câte-va rânduri de pietre. Aci vin Evreii din diferite părți ale lumii și plâng fericirea lor de odinioară. (Autorul).

Curs de patru ani la secțiunea pedagogică a seminarului din Sibiu. Cu 1 Septemvrie n. 1907, cursurile la secțiunea pedagogică a seminarului arhiepiscopial din Sibiu vor dură 4 ani și elevii, cari vor fi primiți în cursul I, vor fi supuși cursului de 4 ani. Pentru primirea în cursul I pedagogic sunt a se face cereri, cari trebuie să între la acel consistor până la 1/14 August 1907, la cari sunt a se alătură următoarele documente în original: 1. C rte de botez. 2. Testimoniu de pe anul ultim de școală, din care să fie evident că a absolvat cu succes 4 clase gimnaziale, reale sau civile. 3. Testimoniu dela medic, că respectivul este deplin sănătos.

Convocare. Despărțământul Belinț al Reuniunii învățătorilor dela școlile populare confesionale gr. or. rom. din protopopiatele Timișoara, Belinț, Comloșul-mare și Lipova își va țineă adunarea generală Sămbătă la 11/24 August a. c. în Chisetău pe lângă următorul program: 1. La 9 ore a. m., participare la chemarea Duhului Sfânt; 2. Deschiderea adunării; 3. Prezentarea rapoartelor: a) prezidiului, b) cassarului, c) bibliotecarului; 4. Alegerea unei comisiuni pentru cenzurarea rapoartelor; 5. Discuțiuni asupra planului de învățământ (La acest punct fiecare membru trebuie să ia cuvânt); 6. Citirea disertațiunilor insinuate cu 3 zile mai înainte; 7. Rectificarea listei membrilor și încassarea taxelor; 8. Propuneri și interpelări; 9. Restaurarea biroului pe un nou period de 3 ani; 10. Încheiere. La care adunare se invită toți membrii ordinari, fondatori, onorari și ajutători precum și toți binevoitorii și sprijinitorii cauzei școlare și a înaintării învățământului popular. Chisetău, 23 Iulie (5 August) 1907. Simeon Faur, președinte.

Cununie. Primit următorul bilet de cununie din Iași (România). Dl căpitan Dimitrie Anastasiu și-a serbat cununia cu d-șoara Felicia Aramă, în 22 Iulie a. c. v în biserică sf. Lazar d'acolo — Trimitem tinerilor fericiți, felicitări e noastre.

Necroloage. Aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că Adam Dehelean, preot gr. or. în Bătuția, în urma unui morb lung în anul al 64-lea al etății și al 40-lea al fericitei sale căsătorii și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Sămbătă, în 21. Iulie (3. August) a. c. la oarele 11 a. m. Rămășițele pământești ale defunctului să vor depune spre vecinică odihnă în 23. Iulie (5 August) a. c., la oarele 10 a. m., în cimiteriul din Bătuția. Bătuția, în 22. Iulie (4 August) 1907. Fie-i țărâna ușoară și Memoria Binecuvântată!

— Cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și prietenilor, că iubitul și adoratul fiu, soț și tată Victor Rusu paroh în Utvin, în 25 Iulie (7 August) a. e. la 8 ore a. m., a încetat din viață, în al 48-lea an al etății sale și în al 23-lea an al preoției sale. Rămășițele pământești s'au depus spre veșnică odihnă Joi la 4 ore p. m. în cimiterul din loc. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Trimitem intristatelor familii condolențele noastre!

Cronică bibliografică.

Junimea Literară Suzeava (Bucovina). IV. Nr. 8 cu următorul sumar: Cauzele criminalității la sateanul român din Bucovina, D. R. Reuț. Un drumet din lumea mare, G. Rotică. Comunațiunea reciprocă între Dacia traiană și Dalmația de pe timpul imperiului roman Isidor Ieșan. Mi-i drag de tine... V. Loichiță. „Petecul salvat înaintea tribunalului” M. Teliman. Alea suspi-

nelor V. Huțan. Un novelist srb I. Ivackovic. Dare de samă George Tofan, Cronică, Codreanu. Notițe bibliografice.

Luceafărul Nr. 14 cu următorul sumar: G. Murnu Monumente antice din Roma. Palatinul. Elena Farago De vorbă cu trecutul (poezie). Al. Cazaban Scarlatti (nuvelă). Otil. de Cosmutza Scrisoare din Paris. Rodin. Dinu Ramură, Jale (poezie). Liliac, Cântec (poezie). S. Secuța, Dintr'o călătorie. Cronică: Teologia dogmatică fundamentală de Dr. V. Suciș. Două coarde. Premii. Oaspeți rari. Poșta R-dacției. Ilustrațiuni: Palatinul (vederi). Rodin. Le penseur în fața Partheonului. Din Atelierul lui Rodin.

La tipografia diecezană se află spre vânzare cu prețul de 30 fil. + 5 fil pentru porto. „Regulament pentru procedura la alegeri de protoprezviter“

Dela tipografia diecezană să poate comanda cu prețul de 4 fil., coala din tipăriturile Atestate școlare tipărite în limba română; iar în limba română-maghiară coala cu 6 fil.

Concurse.

În senzul ordinului Consistorial din Oradea-mare de dt. 28 Iunie a. e. Nr. 1430/B. 1907 pe baza § 18 alinia ultimă din regulamentul pentru parohii pentru deplinirea postului de paroh din **F. Bator** ppezviteratul Tinței ctul Bihar se escrie concurs din oficiu cu termen de alegere pe ziua ce cade sărbătoarea: *„Tăierea capului Sft. Ioan bot.“* pe lângă următoarea dotațiune: 1) Cvartir liber cu un intravilan de 975 □ 2) Una crompte estravilană; 3) Pământ arător 15 jugăre 1386/1600. 4) 16 $\frac{1}{3}$ competență de imaș și cea din pădure ce compete după aceasta. 5) 30 lire de cucuruz sfărmat dela fiecare casă. 6) Stoalele indatinat.

Toate aceste la olaltă la întregirea dotațiunei proțești s'au estimat la suma de 784 coroane 78 fileri.

Parohia e decretată de clasa primă deci dela recurenți se recere ecalificațiune **clasa primă.**

Alesul va avea să concurgă la penziunea emeritului paroh Vasile Suciș, câtva trăi acesta, din venitele parohiale mai sus expuse, anualminte cu suma de 465 coroane 65 fil., și va fi îndatorat să susțină catehizațiunea la toate școlile din comună fără ca să poată pretinde dela parohie altă remunerațiune.

Reflectanții la acest post, recursele lor ajustate conform regulamentului au să le prezenteze adresate comitetului parohial subscrisului protoprezviter și să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserica din F. Bator spre a-și arată desteritatea în celea rituale.

Méhkerék 25 Iulie (7 Aug). 1907.

Nicolae Roxin protoprezv. tractual.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de inv-cantor dela școala gr. or. rom. din **Coașd** protoprezviteratul Tinca devenită în vacanță în urma abdicării învățătorului George Matea se escrie concurs, cu termen de alegere **29 August (II Sept.) 1907** pe lângă următoarele Emolumente și anume: 1) Bani

gata 600 cor. 2) 6 jugere de pământ în folosință com-putate cu 200 cor. 3) $\frac{1}{4}$ jugăr grădină de legume. 4) 24 cor., pentru 1 stângin de lemne pentru învățător ear pentru încălzirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească 5) Cvartir foarte acomodat și supraedificatele de lipsă. 6) Venitele cantonale dela mort mare 80 fil., mic 40 fil., feștanie, maslu și cununie câte 80 fil. 7) Cvinevenalul îl va căpăta după 5 ani de serviciu.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți ași înaintă rugările cu toate documentele conform legii și regulamentului pe calea M. On. Oficiu protopopesc în Micherechiu și tot odată până sub durata concursului a se prezentă în sf. biserică din Coașd spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial ținut în Coașd la 15/28 Iulie 1907.

Aurel Roxin,
preș. com. parohial.

George Matea,
notar.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□—

1—3

Prin pensionare devenind vacant postul de învățător dela clasele III, IV, V și VI de hăieți din comuna **Egris** (Egres) comitatul Torontál prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicațiune.

Emolumentele sunt: Salar fundamental în bani 600 coroane; 36 chible grâu; Cortel în natură cu intravilan de 400 stângini □ cu curte cu tot; doua chilii, cuină, cămară, grajd, șopru și cocină; văruierea cortelului din lăuntru are a o face alesul cu spesele sale; Pentru conferențele învățătoresți când va participă anualminte 10 coroane; la înmormântări 1 cor., la săraci gratis; Alegândul va avea să implinească și să conducă cântările bisericești în strana de dreapta și a se îngriji de școlari pentru ai instrua în responsurile de cântări rituale — se recere dela alegându-l ca să instruce și se conducă cor vocal; se pretinde pe lângă ecalificațiunea învățătorescă să aibe 4 clase medii, iar la caz dacă nu vor recurge de acestia se admit și recurenții cu mai puține pregătiri. Recursurile instruite cu toate documentele prescise de lege și adresale comitetului parohial au să se aștearnă Prea On. Domn Paul Miulescu protopop și inspector școlar în Comloșul-mare (Nagy-Komloș, Torontál) iar până la alegere ară să se prezinte în sfânta biserică pentru a-și arată desteritatea în cântare și tipic. Alegândul va avea să intruizeze și școala de repetiție cu băeții deobligați.

Din ședința comitetului parohial ținută la 20 Iulie (2 August) 1907.

Gavrilă Cionca,
președinte.

Panaiot Boerescu,
not. com. paroh.

În conțelegere cu mine: *Paul Miulescu* protoprezviter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc din **Gurani-Cociuba** — tractul Vașcoului prin aceasta să publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicațiune în foaia oficioasă.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: în bani 200 cor., 8 cubule bucate à 12 cor., 200 porțiuni fân à 60 fil., 200 fuioare à 20 fil., 32 metri lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ à 4 cor. Venite accidentali 14 cor.

Ceice doresc a reflectă la acest post sunt poștiți a-și trimite rugările lor instruste conform regulamentului și adresate comitetului parohial subsemnatului

în Segyest p. Rieny, iar în vre-o Duminecă ori sârbătoare să pot prezenta la sf. biserică spre a să face cunoscuți poporului.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu*, administr. ppopesc. 1-3

În urma hotărârii Vener. Cons. de dtul 19 Iulie 1907 Nr. 1733 Șc. se escrie concurs pentru stațiunea învățătorescă din **Parhida**, protopopiatul Orășimari cu termin' de alegere pe **26 Aug. (8 Sept.)** 1907. Emolumentele sunt: 1) în bani gata 600 cor. plătiți în rate treilunare, 2) dela fiecare elev jumătate măsură de bucate, de tot 10 cubule à 10 cor. 100 cor. 3) Venitul cantoral (după calculul mediu alor 5 ani) 100 cor., 4) Pentru școala de adulți dela comuna politică 30 cor., în caz de sistarea ajutorului dela comuna politică, comuna bisericească nu să deobligă a plăti aceasta sumă, 5) cortel cu grădină de legumi. Alesul se va întări numai după un an de probă.

Recursele ajustate conform § lui 61 din Regulament adresate comitetului parohial din Parhida, să se trimită până la 24 Aug. (6 Sept.) a. c. subscrisului în Oradea-mare, având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică de acolo spre a-și arată dexteritatea în cant și tipic.

Cvivenalul să pune în prospect numai după serviciu de 5 ani neîntrerupt la aceasta școală; despre primirea acestei condițiuni va avea să alăture la recurs o declarațiune.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școlar 1-3

Pentru îndeplinirea următoarelor stațiuni învățătoresți în tractul Beiuș se escrie concurs, cu termin de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *Dușești* cu salar de 400 cor. stole cantorale, grădină și lemne de foc.
2. *Coșdeni* 300 cor. grădină de legumi lemne și stolele cantorale.
3. *Remete*, 200 cor. grădină și lemne.
4. *Albești-Hidiș*, 300 cor. stole și grădina.
5. *Pomezou-Spinuș*, 300 cor., grădină, lemne și stole cantorale.
6. *Căbești*, 600 cor., grădină, stole și lemne de foc.
7. *Pocioveliste*, 400 cor. computat și folosirea unui pământ de 10 jugere stole, lemne și grădină.

Se observă că la toate comunele se vor pune la cale rugări pentru întregirea salarului dela stat conform legilor în vigoare.

Recursurile sunt a se trimite în termenul prescriș ajustate cu documentele recerute.

Beiuș, 23 Iulie 1907.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu: *Vasiliu Papp*, protopop. 1-3

Pentru îndeplinirea postului de paroh în parohia de **clasa III-a Dumbrăvani-Broaște**, prin aceasta se publică concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Dela comuna Dumbrăvani bir 1 cor. 20 fil. dela casă, iar dela Broaște 4 jugere pământ arător, dela înmormântări mari 4-6 coroane, dela înmormântări mici 2 cor., pentru botez 80 fil., pentru cununie 3 cor., pentru liturgie 1 cor., pentru 1 extras de botez 2 cor., pentru 1 stâlp 2 cor., pentru Evangelia lui Lazar 1 cor., pentru sfeștanie 80 fil., întregire dela stat pentru preoții sub 8 clase 753 cor., 12 fileri, iar pentru cei cu 8 clase 1453 cor., 12 fil. De cvartir se va îngrij cel ales.

Ceice dorese a reflectă la aceasta parohie sunt poștiți a-și înaintă rugările instruate conform prescrișelor §-lui 13 din Statutul Organic, adresate comitetului parohial, subsemnatului în Segyest, p. u. Rieny, c. Bihor, iar cu observarea §-lui 20 din Regulamentul pentru parohii în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arată dexteritatea în cant, tipic și oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. protopopesc. 2-3

Pentru îndeplinirea definitivă a următoarelor stațiuni învățătoresți în tractul Vașcăului, se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“:

1. *Dumbrăvani-Broaște*, salar 300 cor. cvartir, grădină și eventuala întregire dela stat.
2. *V. Săliște*, salar în bani 190 cor. 8 cubule de bucate à 12 cor., 8 stângini de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ à 12 cor., pentru cantorat 40 cor. și cvartir.
3. *Leheceeni*, în bani 160 cor., 8 cubule bucate à 12 cor., 8 stângini de lemna, din cari se va încălzi și sala de învățământ à 12 cor., un pământ, prețuit în 30 cor., pentru cantorat 20 cor. și cvartir.
4. *Ferice*, salar în bani 208 cor., 5 cubule de bucate mestecate à 10 cor., 130 porțiuni făna 80 fil. 130 iții fasole à 10 fil., 130 fuioare à 20 fil., 16 metri de lemne à 2 cor. 50 fil. și cvartir.
5. *Șteiu*, salar în bani dela comună 400 cor., iar dela stat 200 cor., cvartir și grădină.
6. *Tărcăiță*, salar în bani dela comună 400 cor. și întregire dela stat 400 cor., cvartir și grădină.

Cei ce dorese a ocupa vre-o una din aceste stațiuni sunt poștiți a-și înaintă rugările lor, instruate conform cerințelor regulamentari, și adresate comitetelor parohiale, subsemnatului în Segyest p. u. Rieny cottul Bihar, iar în vre-o Duminecă ori sârbătoare a se prezenta la aceea s. biserică, care aparține comunei unde vrea să recurgă, spre a-și arată dexteritatea în cântare și tipic.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. pprezviter 2-3

Se publică concurs, pentru îndeplinirea definitivă a stațiunilor învățătoresți din:

1. *Chisindia*, cl. inf. cu venite: în bani 440 cor. 9 jugh. pământ extrav. 80 cor.; lemne 8 stângeni și pentru sala de învățământ, venite cantorale sperative 50 cor.; scripturistică 6 cor.; conferința 20 cor. și grădină.
2. *Minead*, în bani 200 cor.; 4 Htl. grâu, 4 Htl. cucuruz; pentru scripturistică 5 cor., pentru conferință 6 cor., 5 stângini de lemne la școală și sala de învățământ, cvartir și grădină.
3. *Mustești*, în bani 181 cor., pământ extravilan 6 jugh. 45 cor., făna 15 cor., 6 șinice grâu 60 cor. și 6 șinice cucuruz 48 cor., 8 stângini de lemne și pentru sala de învățământ, pentru scripturistică 8 cor., conferință 16 cor., cvartir, grădină și venite cantorale, întregirea dela stat.
4. *Nădălbesti*, în bani 120 cor., 4 stângini de lemne; 6 șinice bucate; cvartir, grădină și întregirea dela stat.
5. *Neagra*, în bani 200 cor., 4 șinice grâu, 4 șinice cucuruz 32 cor., pentru lemne și pentru sala de învățământ, venite cantorale circa 20 cor., scripturistica 4 cor., cvartir și grădină, întregirea dela stat de 200 cor.

6. *Păiușeni*, în bani 330 cor., pentru conferință 20 cor., pentru scripturistică 10 cor., curatarat 48 cor., 32 metri lemne și pentru sala de învățământ, ajutor dela stat 200 cor.

7. *Rosia*, în bani 240 cor., 5 șinice grâu 60 cor., șinice cucuruz 50 cor., spese de conferință și scripturistică 18 cor., lemne 4 stângini 80 cor., cvartir și grădină, întregirea dela stat 370 cor.

8. *Slatina*, în bani 200 cor., bucate computeate în 100 cor., lemne, cvartir și grădină în natură, pentru conferință 8 cor., scripturistică 4 cor., întregirea dela stat 425 cor.

9. *Sușani*, în bani 160 cor., 6 șinice bucate, 4 stângini de lemne, 2 măsuri păsulă, pentru scripturistică și conferință 16 cor., cvartir, grădină și întregirea dela stat în sumă de 493 cor.

10. *Voivodeni*, în bani 200 cor., lemne 4 stângini (și pentru sala de inv.); pentru scripturistică 1 cor., conferință 24 cor.; venite cantonale (inmormântări mici 50 fil, mari 1 cor., ear liturgie 2 cor.), cvartir și grădină, și întregire dela stat de 200 cor.; vor fi preferiți, cari vor dovedi, că posed cunoștința notelor, spre a putea conduce corul esistent.

Sarcinile publice le vor suportă cei aleși.

Ajutoarele dela stat staverile deja se vor esopera pentru învățătorii cvalificați, dela ziua introducerii lor și tot dela stat se vor cere și cvincevenalele.

Doritorii de a ocupa vre-una din stațiunile de sus, recursele adresate respectivului comitet parohial și ajustate cu documentele prescise, vor avea a le subșterne oficiului protopopesc gr. or. rom din Butyjn (com. Arad), până incluzive la **16/29 August** a. c., având până la alegere a se prezenta, în careva Duminecă ori sârbătoare, în sf. biserică din comuna la care a recurs, spre a-și arată desteritatea în cântări și tipic.

Buteni, la 14/27 Iulie 1907. *Comitetele parohiale.*

În conțelegere cu: *Ioan Goorgia* pprezv. adm. ppesc. —□— 2-3

Pentru îndeplinirea parohiei de **cl. III Troaș**, prin aceasta se escrie concurs, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan.

Emolumentele sunt: 1. Casa parohială cu 2 odăi și culină; 2. Intravilanul de lângă casa parohială; 3. O grădină parohială; 4. O sesiune de pământ pe deal; 5. Ștolele uzuat; 6. Dreptul de pădure și izlaz, după pământ; 7. Întregirea dela stat, conform cvalificațiunii alesului; 8. Darea pământului o va solvi alesul.

Ceice doresc a ocupa postul acesta sunt avizați, ca recursele lor, ajustate cu documentele prescise, să le subștearnă în termenul susindicat M. On. Oficiu protoprezviteral în M. Radna, iar dânsii să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Troaș, pentru ași arată desteritatea în cele rituale.

Troaș, la 29 Iunie (12 Iulie), 1907.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu*, protoprezviter. —□— 3-3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala conf. ort. rom. din **Troaș** prin aceasta se escrie concurs, cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan.

Emolumentele sunt: 1) În bani gata 500 cor.; 2) Jumătate sesiune de pământ pe deal; 3) 4 stângeni de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ; 4) Pentru conferințe 20 cor.; 5) Pentru scripturistică 10 cor.; 6) Pentru curatarat 10 cor.; 7) Cvartir, cu două odăi și grădină; 8) Dreptul de pădure și izlaz, după pământ; 9) Darea după pădure și pământ o va solvi alesul.

Ceice voiesc a ocupa acest post prin aceasta să avizează ca recursele lor să le subștearnă — în termenul regulamentar — M. O. Oficiu protoprezviteral, ajustate cu documentele prescise, iar dânsii să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică din Troaș, spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Troaș, la 29 Iunie (12 Iulie) 1907.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu*, protoprezviter. —□— 3-3

În urma încuviințării Ven. Consistor orădan de sub Nr. 1345/B. 1907, prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante de **clasa III-a Merag** din tractul Vașcoului, cu termen de alegere pe **15 August** v. a. c.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) dela parohie: 1. Dela 60 numeri de casă câte una măsură de bucate, parte grâu, parte cucuruz; 2. Folosul alor patru jugere de pământ 20 cor.; 3. Dela botez câte una coroană, dela inmormântări mari 4-8 cor. dela inmormântări mici 2 cor. — peste tot socotite stoale ca 60 cor.; b) Dela stat întregire pentru preoții sub 8 clase 680 cor. iar pentru cei cu opt clase 1480 cor. Ceice au cvalificațiunea învățătorescă vor putea fi aplicați și ca învățători. De cvartir să va îngrijii cel ales.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți ași prezentă rugările lor ajustate conform cerințelor și adresate comitetului parohial la subsemnatul în Segyest p. u. Rieny com. Bihor, iar în vre-o Duminecă ori sârbătoare a se prezentă la sf. biserică cu observarea §-lui 20 din regulamentul pentru parohii spre a-și arată desteritatea în tipic și oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. protopopesc, inspector școlar. —□— 2-3

Pentru stațiunea învățătorescă **Drăgănești** din tractul Vașcoului se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă pe lângă următoarele emolumente:

1. Dela comună: a) În bani, bucate, lemne și pământ 400 coroane, cvartir și grădină; 2. Dela stat 400 coroane și apoi la timpul său cvincevenalul tot dela stat.

Ceice doresc a recurge la acest post sunt poștiți ași trimită rugările ajustate conform regulamentului și adresate comitetului parohial subsemnatului în Segyest u. p. Bihor și a se prezentă în vre-o Duminecă ori sârbătoare la s. biserică spre a se face cunoscut poporului.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu*, adm. pprezviteral. —□— 2-3

Pentru întregirea definitivă a posturilor de învățători la școalele confesionale gr. or. rom. din **Bunea-română** și din **Lăpușnic**, tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt: 1., în *Bunea-română*: a) în bani gata 600 coroane; b) pentru lemne, din cari e a se încălzi și sala de învățământ, 64 coroane; c) pentru conferințe 24 cor.; d) pentru scripturistică 16 cor. Pe lângă acestea locuință liberă cu supraedificate și cu grădină lângă ea de jumătate jugăr.

2., în *Lăpușnic*: a) în bani gata 600 cor.; b) 24 metri lemne, din cari e a se încălzi și sala de învă-

tământ; c) pentru scripturistică 10 cor.; d) pentru conferența 12 cor. Afară de acestea 1 coroană dela înmormântări, unde va fi poftit și locuința liberă cu supraedificate și cu grădina lângă ea.

Reflectanții la aceste posturi, au să-și aștearnă petițiile lor, intruate conform dispozițiilor legale și regulamentare în vigoare, comitetului parohial din parohia unde va reflecta, pe calea oficiului protoprezviteral gr. or. rom. din Belinț (Bélincz, Temes-mege), în lăuntru acestui termen au să se prezentez într'o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din respectiva parohie, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Gerasim Serb*, protoprezviter.

—□—

3—3

Conform ordinațiunei Ven. Cons. eparh. gr. rom. orădan, de sub Nr. 1274 șc. 1907. în urmarea renunțării lui Corneliu Musca de postul învățătoresc, fiind dânsul ales și întărit de preot pe comuna Cumănești se escrie concurs pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala gr. or. română din **Beliu**, cu termen de alegere de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele anuale sunt: 1) Cvarțir liber cu 2 chilii padimentate, culină, cuptoriște, grajd, colnă, coteț de porci, grădină de legume și în curte fântână; 2) Una grădină mare cu pomăt frumos — ultăi —, a cărei venit anual e pe lângă o grije bună 144 cor.; 3) jumătate sesiune pământ tot arător, a cărei venit curat e 400 cor.; 4) 5 și jumătate hect. grâu, care după computul alor 5 ani face a 12 cor. de tot 66 cor., și 5 și jumătate cucuruz a 10 cor., de tot 55 cor.; 5) 6 stângeai lemne de foc a 14 cor., de tot 84 cor., din care are a se încălzi și sala de învățământ. Bani gata a) dela credincioșii bisericeii 48 cor.; b) interesele fondului școlar 142 cor.; c) ajutorul diecezan 100 cor., pe care fostul învățător Paul Gayrilette le-au primit, este speranță, că și alesul învățător il va primi, dacă își va împlini oficiul său învățătoresc cu conștiositate dovedind de rezultat laudabil; d) dela domeniul episc. rom. cath. orădan 62 cor., sub condițiunea, dacă cel ales va documenta succes bun și din limba maghiară. Venitul cantoral, dela înmormântări mari 2 cor., mici 80 fil. Alegândul învățător are să conducă cantoratul.

Competenții au să producă a) atestat de botez, b) testimoniu de cvalificațiune c) atestat de conduită dacă au fost în serviciu până acuma, au a se prezenta și la sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în tipic și cant.

Deci petițiunile lor astfel intruite adresate com. parohial să le susțearnă P. O. D. Petru Serb pprezv. în F. Györös u. p. Tenke coțul Bihor până în 8 zile ante de alegere. Contribuțiunea de stat are să o solvească cel ales. Aprobarea alegeții se va efeptul după expirarea unui an școlastic. Se obsearvă, că cei ce vor avea desteritatea de a conduce corul vocal vor fi preferiți.

Dat din ședința com. par. gr. or. rom. din Beliu ținută la 17/30 Iunie 1907.

George Molnar
presedinte.

Niculae Popa
notar.

În conțelegere cu mine: *Petru Serb* protopop.

—□—

3—3

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala gr. or. română din **Sintelec**, ppiatul Orăzii-mari, se escrie concurs cu termen de alegere pe **16/29 Aug.**

1907. Emolumentele sunt: 1) În bani numerari dela 95 numere de case a 4 cor., de tot 360 cor. 2) Dela 95 numere de case câte o jumătate măsură bucate 95 cor. 3) 16 jug. pământ arător și fanaț 60 cor. 4) Lemne de încălzit 50 cor. 5) Venitele cantorale 10 cor. Cortel cu intravilan, de tot 602 cor. Întregirea până la minimalul prescriș de lege se va acoperi prin ajutorul ce se va cere dela stat. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetițiune fără altă remunerațiune.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din „Regulament“ adresate comitetului parohial din Sintelec, să se trimită până la 14/27 August a. c. subscrisului în Oradea mare, având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică de acolo spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Cvinevenalul se pune în prospect numai după un serviciu de 5 ani neîntrerupt la aceasta școală; despre primirea acestei condițiuni va avea se alătore la recurs o declarațiune.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Pacala* protopop insp. școl.

—□—

3—3

Pentru stațiunea nvățatorescă dela școala gr. or. rom. din **Păușia** protopopiatul Orăzii-mari, se escrie concurs cu termen de alegere pe **18/31 August** 1907. Emolumentele împreunate cu aceasta stațiune sunt: 600 cor., în bani, cortel cu grădină. Întregirea până la minimalul prescriș de lege să va acoperi prin ajutorul ce să va cere dela stat. Venitele cantorale uzitate. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din „Regulament“ și adresate com. par. din Păușia, să se trimită până la 15/28 Aug. a. c. subscrisului în Oradea-mare, având recurenții a se prezenta în vre o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Păușia spre ași arăta desteritatea în cant și tipic.

Cvinevenalul se pune în prospect numai după un serviciu de 5 ani neîntrerupt la aceasta școală; despre primirea acestei condițiuni va avea să alătore la recurs o declarațiune.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Pacala*, protopop insp. școl.

—□—

3—3

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala ort. rom. din **Chișlaz** protopopiatul Orăzii-mari se escrie concurs cu termen de alegere pe **19 August (1 Septembrie)** 1907.

Emolumentele sunt: 1) 600 cor. în bani și venitele cantorale indatinate. Întregirea până la minimalul prescriș de lege se va acoperi prin ajutorul ce se va cere dela stat. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din „Regulament“ și adresate com. parohial din Chișlaz, să se trimită până la 17/30 August a. c. subscrisului în Oradea-mare, având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică de acolo spre ași arăta desteritatea în cant și tipic.

Cvinevenalul se va pune în prospect numai după un serviciu de 5 ani neîntrerupt la aceasta școală; despre primirea acestei condițiuni va avea să alătore, la recurs o declarațiune.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Pacala*, protopop insp. școl.

—□—

3—3

Urmează în supliment „Biserica și Școala“ Nr. 31.